

Suomen kehitysyhteistyö

ULKOASIAINMINISTERIÖ

Kehityspolitiikka

Kehityspolitiikka tarkoittaa niitä periaatteita ja linjauksia, joiden mukaan Suomi toimii parantaakseen kehitysmaiden ja niiden asukkaiden elinoloja. Kehityspolitiikka on osa Suomen ulkopolitiikkaa, mutta ei pelkästään sitä: kehityspolitiikassa on kyse myös toiminnasta kotimaassa. Valtioneuvosto hyväksyi helmikuussa 2004 kehityspoliittisen ohjelman, jonka mukaan kehitysmaiden edut on otettava huomioon mm. turvallisuus-, kauppaa-, ympäristö-, maa- ja metsätalous-, siirtolais- ja tietoyhteiskuntapolitiikan aloilla.

Kehitysyhteistyö

Kehitysyhteistyöllä tarkoitetaan sitä käytännön työtä, joka tähtää kehitysmaiden aseman kohentamiseen. Kysymys on todellakin yhteistyöstä: esimerkiksi Suomen kahdenvälinen kehitysyhteistyö perustuu neuvotteluihin ja sopimukseen kunkin yhteistyömaan kanssa.

Kehitysyhteistyö on yksi niistä keinoista, jolla kehityspolitiikkaa toteutetaan. Keinoja on muitakin: esimerkiksi kauppapoliittisesta keinosta on tuontia helpottava erityiskohtelu kehitysmaiden tuotteille.

Kehitysapu

Kehitysyhteistyötä kutsuttiin aiemmin kehitysavuksi. Silloin työtä kehitysmaiden aseman parantamiseksi pidettiin pikemminkin avustuksien lähettämisenä kuin tasavertaisena yhteistyönä. Vaikka nykyään korostetaan kehityssponsoristusten tasaveroisuutta, kehitysapu on edelleen käypä sana. Sillä viitataan niihin rahasummiin, joita kehitysyhteistyössä toteuttamiseksi tarvitaan. Esimerkiksi Suomen kehitysapuun oli vuonna 2004 varattu 545,6 miljoonaa euroa.

Miksi Suomi tekee kehitysyhteistyötä?	4
Millaista kehitystä Suomi tukee?	6
Mitä kehitysyhteistyö maksaa?	8
Kuka tekee kehitysyhteistyötä?	10

Mitä köyhyys on	12
Vuosituhattavoitteet	13

Kahdenvälinen yhteistyö	14
Monenkeskinen yhteistyö	16
EU:n kehitysyhteistyö	18
Humanitaarinen apu	20
Kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyö	22

Miksi Suomi tekee kehitysyhteistyötä?

Suomalaiset arvostavat kehitysyhteistyötä. Yli 70 prosenttia suomalaisista pitää Suomen kehitysyhteistyötä vähintään melko tehokkaana ja onnistuneena. Noin kolme neljännestä haluaisi nostaa Suomen antamaa kehitysapua nykytasolta.

(Taloustutkimus Oy, lokakuu 2003)

Se on oikeudenmukaista

Maailma on nykyään vauraampi kuin koskaan. Kuitenkin maailman noin kuudesta miljardista asukkaasta 1,2 miljardia eli joka viides joutuu tulemaan toimeen alle dollarilla päivässä. Joka päivä noin 25 000 ihmistä kuolee nälkään*) ja joka vuosi kymmenen miljoonaa alle viisivuotiasta lasta menehtyy sairauksiin, jotka olisi helppo ehkäistä tai parantaa.**) Olisi moraalisesti kestämätöntä olla puuttumatta tähän epätasa-arvoon. Sen vuoksi maailman kaikki rikkaat maat antavat rahaa kehitysyhteistyöhön.

Se merkitsee vastuunottoa

Sivistyneiden ihmisyhteisöjen tunnusmerkkinä pidetään vastuunottoa yhteisön heikoimmista jäsenistä. Globalisaatio ja maailmanlaajuisten yhteyksien lisääntyminen ovat merkinneet sitä, että yhä useammat ihmiset tajuavat koko maailman yhteiseksi, jonka jäsenillä on vastuu toistensa hyvinvoinnista. Kehitysmaiden tukeminen merkitsee globaalia vastuunkantoa.

Kyseessä on myös Suomen etu

Viime vuosien tapahtumat ovat osoittaneet dramaattisella tavalla, että etäiseltä tuntuvan maailmankolkan tapahtumat voivat vaikuttaa myös suomalaisten ja hyvinvointiin. Jossain maassa käynnissä oleva aseellinen konflikti tai kriisi saattaa heijastua arvaamattomalla tavalla muiden maiden ja alueiden turvallisuuteen ja talouteen. Kehityspolitiikalla ja kehitysyhteistyöllä voidaan vaikuttaa sellaisiin Suomeakin koskettaviin turvallisuusuuhkiin kuin kansainvälinen rikollisuus, ympäristöuhot, huumeet, sairaudet ja hallitsemattomat muuttoliikkeet. Kehitysyhteistyö on sijoittamista tulevaisuuteen.

Suomi on sitoutunut kehitykseen

YK:ssa hyväksyttiin vuonna 2000 niin sanottu *vuosituhattulistus*. Julistuksen hyväksyi lähes 200 maata, niiden joukossa Suomi, ja julistusta käsitellyt erityisintunto kokoontui tasavallan presidentti Tarja Halosen johdolla. Julistukseen sisältyy kahdeksan kehitystavoitetta, jotka tähtäävät maailman suurten kehitysongelmien ratkaisemiseen vuoteen 2015 mennessä.

Vuosituhatjulistus velvoittaa sekä kehitysmaita että teollisuusmaita. Kehitysmaat ovat sitoutuneet kukin osaltaan ponnistelemaan vuosituhattavoitteiden toteutumiseksi. Teollisuusmaat ovat puolestaan sitoutuneet tukemaan kehitysmaita ja vaikuttamaan siihen, että esimerkiksi kaupan ja muun kansainvälisen yhteistyön säännöt auttavat kehitysmaiden ponnistuksia.

*) Lähde: WFP

***) Lähde: Unicef

Millaista kehitystä Suomi tukee?

KIINA, VEIKKO RUOHOTIE

Suomen kehityspolitiikka rakentuu YK:n vuosituhatjulistuksen pohjalle ja sen päätavoite on köyhyyden vähentäminen. Kehitysyhteistyötä tehdään siten, että se edistää naisten ja tyttöjen oikeuksia, sukupuolten välistä ja muuta yhteiskunnallista tasa-arvoa, lasten, vammaisten ihmisten, alkuperäiskansojen ja etnisten vähemmistöjen oikeuksia sekä ympäristön hyvinvointia.

Nämä periaatteet vaikuttavat siihen, millaisia hankkeita ja yhteistyökumppaneita Suomen avulla tuetaan. Jokaista hanketta tarkastellaan ennen tukipäätöksen tekoa muun muassa siltä kannalta, miten se vaikuttaa ympäristöön ja naisten asemaan.

Suomen kehityspolitiikan pääperiaatteet ovat

- sitoutuminen YK:n vuosituhatjulistuksen arvoihin ja päämääriin
- laaja kansallinen sitoutuminen ja johdonmukaisuus kaikilla politiikan alueilla
- sitoutuminen kansainvälisissä sopimuksissa määriteltyjen ihmisoikeuksien toteuttamiseen
- kestävän kehityksen periaate
- laajan kehitysrahoituksen käsite: pelkkä kehitysapu ei riitä nostamaan kehitysmaiden elintasoja, vaan siihen tarvitaan varoja, jotka ovat peräisin esimerkiksi investoinneista, kaupasta, julkisesta ja yksityisestä säästämisestä sekä lainanotosta
- kumppanuus: kehitys edellyttää julkisen ja yksityisen sektorin ja kansalaisyhteiskunnan osallistumista sekä yksittäisissä maissa että kansainvälisesti
- kehitysmaiden ja niiden ihmisten oman päätösvallan ja vastuun kunnioittaminen: Suomen avun on tuettava kunkin maan omia kehitysponnisteluja
- pitkäaikainen sitoutuminen, avoimuus ja ennakointi

Mitä kehitysyhteistyö maksaa?

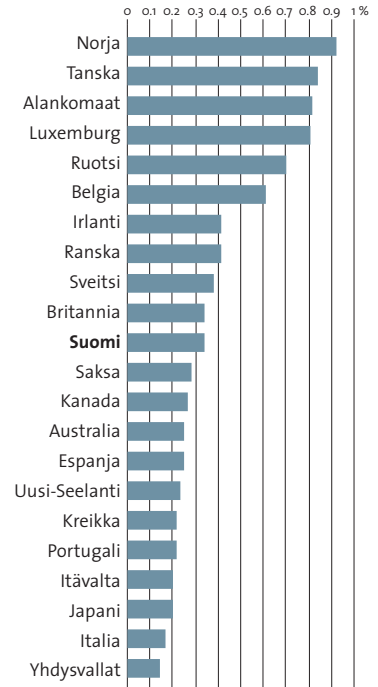
MOSAMBIK, MARTTI LINTUNEN

Rikkaiden maiden antaman kehitysavun määrää verrataan tavallisesti laskemalla kuinka monta prosenttia kunkin maan antama apu on sen bruttokansantulosta (BKTL). Näin saadaan vertailutietoa, jossa pienet ja isot maat on asetettu samalle viivalle.

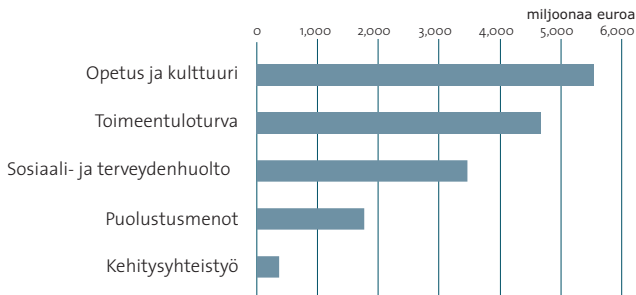
YK:ssa sovittiin jo 1970-luvulla, että rikkaiden maiden pitäisi antaa 0,7 prosenttia bruttokansantulostaan kehitysapuun. On arvioitu, että tämän suuruinen kehitysapu varmistaisi vuosituhattavoitteiden saavuttamisen vuoteen 2015 mennessä. Suomi on vielä kaukana YK-tavoitteesta. Vuonna 2004 määrärahat ovat 0,38 prosenttia BKTL:stä.

Hallitusohjelmaan on kirjattu, että Suomi nostaa kehitysyhteistyömäärärahat 0,7 prosentin tasolle BKTL:stä vuoteen 2010 mennessä, jos yleinen talouskehitys sen sallii. Naapurimaiden Tanskan, Norjan ja Ruotsin kehitysavun BKTL-osuus on yli kaksi kertaa suurempi kuin Suomen, joka on EU:n avunantajien keskitasoa. OECD:n vertailussa olemme yhdeksänneksi suurin kehitysavun antaja maailmassa.

Kehitysyhteistyön maksatukset 2003, % BKTL:stä

Eräiden valtion menojen määrärahat, maksatukset ja osuudet valtion budjetista vuonna 2003, miljoonaa euroa

Suomen kehitysapuun oli vuonna 2004 osoitettu 545,6 miljoonaa euroa. Jokainen suomalainen tuki siis kehitysyhteistyötä vähän yli sadalla eurolla vuodessa. Ihmiset arvioivat usein kehitysavun osuuden valtion menoista huomattavasti suuremmaksi kuin se todellisuudessa on. Kehitysyhteistyömäärärahat ovat suhteellisen pieniä verrattuna eräisiin muihin menoihin eivätkä ne sanottavasti uhkaa esimerkiksi kotimaisen sosiaaliturvan toteutumista.

Kuka tekee kehitysyhteistyötä?

INTIA, MARTTI LINTUNEN

Kehitysyhteistyön perusajatus on, että jokainen kehitysmaa on itse vastuussa kehityksestään ja määrittää sen suunnan ja tarpeet. Avunantajamaat, kansainväliset järjestöt ja muut rahoittajat kylläkin osallistuvat sekä tähän suunnan määrittämiseen että käytännön yhteistyön toteutukseen, mutta viime kädessä päätösvalta ja vastuu kuuluu kullekin kehitysmaalle ja siellä asuville ihmisille.

Kehitysyhteistyötä ohjaavat kehitysmaiden omat köyhyyden vähentämisstrategiat. Strategiaan on koottu maan taloudellista ja sosiaalista tilannetta koskeva tieto ja kirjattu niitä keinoja, joilla oloja ja taloutta kohennetaan. Strategia sisältää taloudellista analyysia, rahoitus suunnitelman sekä seuranta- ja arviointijärjestelmän.

Köyhyyden vähentämisstrategian laatiminen on pitkä prosessi, jossa kehitysmaan omien viranomaisten ja eri etupiirien ohella ovat mukana kansainväliset avunantajat, kuten Maailmanpankki, YK-järjestöt ja avunantajamaat.

Köyhyyden vähentämisstrategian laatimiseen osallistuu viranomaisten ja kansainvälisten järjestöjen ohella kansalaisjärjestöjä, yrityksiä ja muita yhteiskunnan toimijoita sekä kehitys- että teollisuusmaissa. Kehitysyhteistyössä on mukana myös tuhansia suomalaisia, jotka työskentelevät kansainvälisissä järjestöissä, yrityksissä, kansalaisjärjestöissä tai kehitysyhteistyöhallinnon parissa.

Miten mukaan kehitysyhteistyöhön?

Kehitysyhteistyöstä kiinnostuneille on tarjolla monia tapoja osallistua toimintaan joko tekemällä vapaaehtoistyötä tai pyrkimällä kehitysyhteistyötehtäviin.

Vapaaehtoistyötä voi tehdä kotimaassa menemällä mukaan jonkin kehitysyhteistyötä tekevän järjestön toimintaan. Järjestöt tarjoavat myös työpaikkoja eri alojen ammattilaisille kotimaassa ja ulkomailla sekä välittävät vapaaehtoistyöntekijöitä kehitysmaihin.

Tiedot ulkoasiainministeriön tukemista kehitysyhteistyötä tekevästä järjestöistä löytyvät ministeriön julkaisemasta kansalaisjärjestöjen hankeluettelosta. Tietoa saa myös Kehitysyhteistyön palvelukeskuksesta Kepasta, joka on kehitys- ja globaalikysymysten parissa työskentelevien suomalaisten järjestöjen yhteistyöjärjestö. Vapaaehtoisohjelmaa hoitaa Etelän vapaaehtoisohjelma Etvo.

Ulkoasiainministeriö rekrytoi vuosittain runsaat sata henkilöä YK-järjestöjen palvelukseen, siviilikriisinhallintaan, EU-tehtäviin sekä YK:n vapaaehtoisohjelmaan (UNV). Tehtävät edellyttävät tavallisesti muun muassa ylempää korkeakoulututkintoa ja kielitaitoa. Opiskelijat voivat hakeutua työharjoitteluun Kansainvälisen henkilöväihdon keskuksen CIMOn kautta. Kehitysyhteistyötehtäviä on tarjolla myös suomalaisissa konsulttiyrityksissä ja valtion laitoksissa, jotka hoitavat kehitysyhteistyön käytännön toteutusta.

Ulkoasiainministeriö vastaa Suomen julkisen kehitysyhteistyön hallinnosta. Ministeriö rekrytoi henkilöstöä toimistotehtäviin ja diplomaattiuralle tavallisesti vuosittain toteutettavalla keskitetyllä haulla.

Mitä köyhyys on

Kansainvälisissä yhteyksissä köyhyyttä mitataan usein rahalla: kun ihmisen käytettävissä on alle yksi dollari päivässä, puhutaan *äärimmäisestä köyhyydestä*. Tuloraja on kuitenkin vain yksi mittari. Esimerkki toisenlaisesta mittaustavasta on YK:n kehitysohjelman UNDP:n luoma *inhimillisen kehityksen indeksi*. Se kuvastaa eri maiden asemaa asteikolla, jossa on tulotason ohella otettu huomioon odotettavissa oleva elinikä sekä lukutaitoisten osuus väestöstä ja muita koulutustasoon liittyviä tekijöitä.

Köyhyys merkitsee

- huonoa ravintoa tai suoranaista nälkää
- puhtaan veden puutetta
- surkeita asunto-oloja
- koulutuksen ja terveydenhoidon puutetta
- syrjäytyneisyyttä
- turvattomuutta
- olemattomia mahdollisuuksia vaikuttaa omaan elinoloihin

Vuosituhattavoitteet

YK:n vuosituhannen kehitystavoitteiden mukaan vuoteen 2015 mennessä pitää

1. puolittaa äärimmäisessä köyhydessä elävien ja nälkäisten osuus maailman väestöstä
2. taata kaikille lapsille peruskoulutus
3. poistaa sukupuolten välinen epätasa-arvo kaikilla koulutusasteilla
4. vähentää alle viisivuotiaiden kuolleisuutta kahdella kolmanneksella
5. vähentää äitiyskuolleisuutta kolmella neljänneksellä
6. kääntää laskuun hi-viruksen ja aidsin, malarian ja muiden merkittävien tautien leviäminen
7. varmistaa ympäristön kestävä kehitys ja mm. puolittaa niiden ihmisten osuus maailman väestöstä, joilla ei ole käytössään puhdasta juomavettä
8. luoda globaali kumppanuus kehitykselle

Globaali kumppanuus viittaa niihin teollisuusmaiden toimiin, joilla voidaan parantaa kehitysmaiden asemaa: kehitysrahoitukseen, oikeudenmukaisten kauppasääntöjen kehittämiseen, kehitysmaiden velkataakan helpottamiseen, lääkkeiden saatavuuteen ja tietotekniikan hyötyjen saattamiseen kehitysmaiden ulottuville.

Kahdenvälinen yhteistyö

TANSANIA, MARTTI LINTUNEN

Kahdenvälisessä kehitysyhteistyössä painotetaan kaikkein köyhimpien maiden auttamista. Yhteistyötä keskitetään kahdeksaan maahan: Afrikassa Etiopiaan, Keniaan, Mosambikiin, Sambiaan ja Tansaniaan, Aasiassa Nepaliin ja Vietnamiin sekä Latinalaisessa Amerikassa Nicaraguahan. Suomella on pienempiä apuohjelmia myös muiden maiden kanssa.

Suomen tärkeiden yhteistyökumppaneiden joukossa on sellaisia maita, jotka ovat siirtymässä vauraampien kehitysmaiden ryhmään. Tällaisia maita ovat Egypti, Namibia ja Peru, joiden kanssa tehtävään yhteistyöhön haetaan parhaillaan uusia muotoja. Tavoitteena on

tukea kaupan, investointien ja yksityisen sektorin yhteistyön kehittymistä.

Suomi on myös mukana tukemassa eräiden kriiseistä kärsivien tai niistä toipuvien maiden ja alueiden kehittämistä. Tämä tuki on tarkoitettu lyhytaikaiseksi ja se kanavoidaan mahdollisuuksien mukaan kansainvälisten yhteisrahoitusjärjestelmien kautta. Tällaisia maita ja alueita ovat Etelä-Afrikka, Länsi-Balkanin alue, Itä-Timor, Afganistan ja Irak.

Ohjelmayhteistyö

Kehitysyhteistyön perusyksikkönä on pitkään pidetty hanketta: avunantajamaa tukee esimerkiksi kumppanimaan tietyn läänin metsähallinnon kehittämistä tai vesi- ja viemärijärjestelmän rakentamista. Hankeyhteistyöstä ollaan yhä enemmän siirtymässä ohjelmayhteistyöhön. Siinä tuki suunnataan hanketta suurempiin kokonaisuuksiin: kumppanimaan omiin kehitysohjelmiin, jotka voivat koskea yhtä hallinnonalaa – esimerkiksi opetussektoria – tai suoraan kumppanimaan kehitysbudjettiin.

Ohjelmayhteistyön perustana on avunantajien tiivis yhteistyö ja usein eri tahoilta tulevan rahoituksen yhdistäminen yhteistyömaan budjettiin tai yhteiseen rahastoon, ”koriin”. Kun Suomi osallistuu ohjelmayhteistyöhön Mosambikissa, se merkitsee, että Suomi istuu samassa neuvottelupöydässä, jossa Maailmanpankki, YK ja muut avunantajat neuvottelevat Mosambikin kanssa tuettavan sektorin tai koko maan kehitysohjelman suuntaamisesta. Avunantajat edellyttävät tuen saajilta realistisia ohjelmia, avointa raportointia, huolellista taloudenpitoa ja säännöllisiä tilintarkastuksia.

Kehityksensä kannalta ohjelmayhteistyö merkitsee huomattavaa hallinnollista helpotusta ja niukkojen varojen järkevämpää suuntaamista. Eri avunantajien rahoittamien yksittäisten hankkeiden hoitaminen ja seuraaminen rasittaa kehitysmaiden viranomaisia. Avunantajien toivomuslistojen täyttäminen saattaa johtaa avun pirstaloitumiseen ja päällekkäisiin hankkeisiin. Myös tilivelvollisuus toteutuu paremmin, kun jaettavana on ”omaa” rahaa, josta kehityksensä päättäjät ja virkamiehet joutuvat vastaamaan omille kansalaisilleen.

Suomi antaa budjettitukea Mosambikille, Tansanialle ja Nicaragualle. Sektoriohjelmiin liittyviä yhteisrahastoja on Etiopiassa, Mosambikissa, Tansaniassa, Sambiassa, Nepalissa, Vietnamin ja Nicaraguassa.

Monenkeskinen yhteistyö

PERU, MARTTI LINTUNEN

Monenkeskinen kehitysyhteistyö tarkoittaa avun kanavoimista kansainvälisten järjestöjen kautta. Merkittävimpiä niistä ovat YK-järjestelmään kuuluvat ohjelmat ja järjestöt sekä toisaalta kansainväliset kehitysrahoituslaitokset. Hieman alle puolet kehitysyhteistyövaroista käytetään monenkeskiseen apuun. Suomi osallistuu kansainvälisten järjestöjen päätöksentekoon niiden johtokunnissa, hallintoneuvostoissa tai muissa hallintoelimissä.

YK ja sen alajärjestöt ovat Suomen kansainvälisen kehitysyhteistyön merkittävin kanava. Suurin osa Suomen YK-avusta suunnataan neljälle YK-järjestölle: YK:n kehitysohjelmalle (UNDP), YK:n lastenavun rahastolle (Unicef), YK:n väestörahas-
tolle (UNFPA) ja YK:n elintarvikeohjelmalle (WFP). Näiden neljän lisäksi yhteistyössä painotetaan sellaisia järjestöjä, jotka ovat tärkeitä vuosituhattajulistuksen päämäärien kannalta. Näitä ovat erityisesti YK:n kasvat-
us-, tiede-, ja kulttuuri-järjestö (UNESCO), maailman terveysjärjestö (WHO), Kansainvälinen työjärjestö (ILO), YK:n elintarvike- ja maatalousjärjestö (FAO) sekä YK:n ympäristöohjelma (UNEP).

Kansainväliset kehitysrahoituslaitokset antavat kehitysmaille luottoja ja teknistä apua. Ne myös toteuttavat ja rahoittavat kehityskysymyksiin liittyvää tutkimusta ja jakavat sen tuottamaa tietoa. Suomen tukemista kehitysrahoituslaitoksista tärkeimmällä sijalla ovat Maailmanpankkiryhmä, johon kuuluu Maailmanpankin ja Kansainvälisen kehitysjärjestön (IDA) ohella kolme erityisrahoituslaitosta, sekä Aasian, Afrikan ja Latinalaisen Amerikan kehityspankit. Suomi on mukana myös Kansainvälisessä maatalouden kehittämishastossa (IFAD) ja maailmanlaajuisessa ympäristörahas-
tossa (GEF).

YK-järjestöt ja kehitysrahoituslaitokset ovat viime vuosina tiivistäneet keskinäistä yhteistyötään. Esimerkiksi vuosituhattajulistus ja sen kehitystavoitteet ovat paitsi YK-järjestöjen myös kehitysrahoituslaitosten toiminnan perustana.

EU:n kehitysyhteistyö

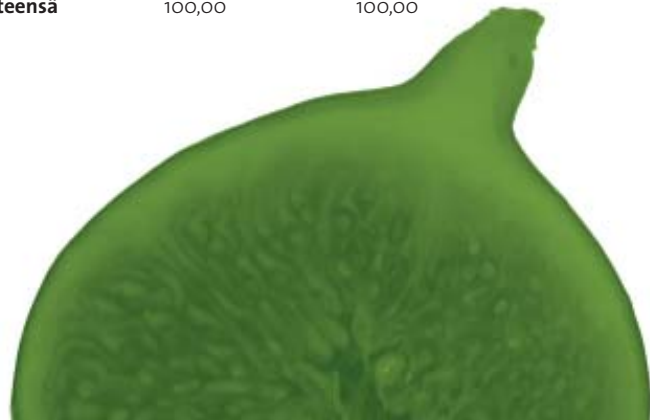
NEPAL, RAULI VIRTANEN

Euroopan unionin kehitysyhteistyöllä tarkoitetaan sekä kunkin jäsenvaltion omaa että maiden yhteistä kehitysyhteistyötä. EU:n yhteisestä kehitysyhteistyöstä huolehtii Euroopan yhteisö (EY) ja sen toimeenpaneva elin eli komissio. Euroopan yhteisö ja EU:n jäsenmaat ovat yhdessä maailman suurin kehitysavun antaja.

EY:n kehitysyhteistyötä rahoitetaan unionin budjetin ja Euroopan kehitysrahaston kautta. Suomi vaikuttaa yhteisen kehitysyhteistyön sisältöön ja laatuun sekä osallistuu EU:n kehitysmaapolitiikkaa ja kehitysyhteistyötä koskevaan päätöksentekoon. Yhteisön kehitysyhteistyön tavoitteet ja linjaukset ovat hyvin samankaltaiset kuin Suomen oman kehitysyhteistyön. EU:n kehityspolitiikan kautta Suomi pääsee osallistumaan myös sellaisiin päätöksiin, joihin sen olisi yksin mahdotonta vaikuttaa.

Jäsenmaiden osuudet EU:n budjetissa ja yhdeksännessä euroopan kehitysrahastossa

Jäsenmaa	Maksuosuus EU:n budjetissa 2003 %	Maksuosuus Euroopan 9. keh.rahastossa %
Alankomaat	5,88	5,22
Belgia	4,17	3,92
Espanja	8,88	5,84
Irlanti	1,35	0,62
Iso-Britannia	11,92	12,69
Italia	14,06	12,54
Itävalta	2,31	2,65
Kreikka	1,83	1,25
Luxemburg	0,24	0,29
Portugali	1,55	0,97
Ranska	18,12	24,30
Ruotsi	2,99	2,73
Saksa	22,96	23,36
Suomi	1,60	1,48
Tanska	2,13	2,14
Yhteensä	100,00	100,00

Humanitaarinen apu

NAMIBIA, MARTTI LINTUNEN

Humanitaarista apua annetaan luonnonkatastrofien ja aseellisten konfliktien uhrien hyväksi. Maailmassa oli vuonna 2003 käynnissä yli 30 sotaa ja aseellista selkkausta, ja vuosittain tapahtuu 600–800 luonnonkatastrofiksi luokiteltavaa onnettomuutta, joiden uhreista valtaosa asuu kehitysmaissa. Erityisen ongelman muodostavat niin sanotut pitkittyneet kriisit, joissa humanitaarista apua tarvitaan jopa vuosikymmenien ajan. Nämä tilanteet tuottavat suunnaton inhimillistä kärsimystä sekä syövät mahdollisuuksia ja voimavaroja pitkäjänteiseltä kehitystyöltä.

Pitkäaikaisia humanitaarisia kriisejä on muun muassa Lähi-idässä, Afganistanissa ja Afrikan Sarven alueella. Suomi on tukenut YK:n Lähi-idässä olevien palestiinalaispakolaisten yhteistyöelintä (UNRWA) jo vuodesta 1952 lähtien. Afganistaniin Suomi on antanut humanitaarista apua yli kymmenen vuoden ajan. Kuivuus ja nopea väestönkasvu ovat syitä Afrikan Sarvessa, Etiopiassa ja Eritreassa, vuosikymmeniä jatkuneeseen kriisiin. Molemmissa maissa miljoonat ihmiset tarvitsevat vuosittain ruoka-apua.

Humanitaarinen apu kanavoidaan aina kansainvälisten tai kotimaisten humanitaaristen järjestöjen kautta ja niiden tekemien tarvearvioiden perusteella. Eniten apua annetaan köyhimpiin maihin, joilla on huonoimmat mahdollisuudet selvitä kriiseistä omin avuin. Humanitaarisen avun osuus on viime vuosina ollut 10–15 prosenttia kehitys yhteistyön määrärahoista.

Suomen tärkeimmät kansainväliset avustuskanavat ovat YK:n pakolaisjärjestö (UNHCR), Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun kansainvälinen liitto (IFRC), Maailman elintarvikeohjelma (WFP), YK:n palestiinalaispakolaisten avustajajärjestö (UNRWA) sekä YK:n lastenavun rahasto (Unicef). Suomalaisista järjestöistä merkittävimmät ovat Suomen Punainen Risti ja Kirkon Ulkomaanapu.

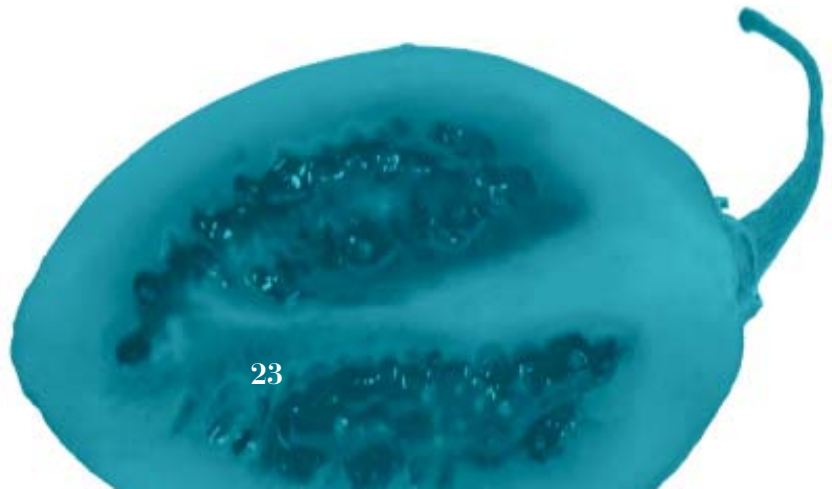
Kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyö

BANGLADESH, RAULI VIRTANEN

Kansalaisjärjestöjen työ on tärkeä osa Suomen kehitysyhteistyötä. Suomalaisten järjestöt toteuttavat kehityshankkeita yhdessä kehitysmaiden kumppaniensa kanssa, tiedottavat kehitys- ja globaalikysymyksistä Suomessa ja vaikuttavat kehityspolitiikan muotoiluun. Kansalaisjärjestöjen työ laajentaa suomalaisten vuorovaikutusta kehitysmaiden ja niissä asuvien ihmisten kanssa.

Kansalaisjärjestöjen hankkeet keskittyvät useimmin opetusalan ja sosiaali- ja terveyspalvelujen kehittämiseen sekä väestökysymyksiin ja kansalaisyhteiskunnan vahvistamiseen. Yli puolet hankkeista sijoittuu Afrikkaan, mutta myös muut maanosat ovat hyvin edustettuina. Kaikkiaan hankkeita on yli 70 maassa.

Ulkoasiainministeriö rahoittaa järjestöjen hankkeita, minkä lisäksi niiltä edellytetään omaa rahoitusta, jonka osuuden pitää hanketyypistä riippuen olla 10–20 prosenttia. Ministeriö rahoittaa niin ikään Kehitysyhteistyön palvelukeskuksen Kepan toimintaa. Kepa on yli kahdensadan suomalaisen kehitysyhteistyötä tekevän kansalaisjärjestön yhteistyöorganisaatio, joka tukee jäsenjärjestöjensä työtä sekä tarjoaa tietoa ja koulutusta kehitysyhteistyöstä ja kehityskysymyksistä.

KAMBODZHA, MARIA-LEENA KULTANEN

ULKOASIANMINISTERIÖ
KEHITYSPOLIITTINEN VIESTINTÄ

KÄYNTIOSOITE:
POSTIOSOITE:
PUHELIN:
TELEFAX:
VAIHDE:

Kanavakatu 4 a, 00160 Helsinki
PL 176, 00161 Helsinki
(09) 1605 6370
(09) 1605 6375
(09) 16005

<http://global.finland.fi>
keoinfo@formin.fi